Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia dla klasy 4

Treści z podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
I. Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej.	- wskazuje na mapie ziemie uzyskane po odzyskaniu niepodległości, - wymienia państwa i narody z którymi Polska walczy o swoje terytorium; - zna datę odzyskania niepodległości przez Polskę oraz datę bitwy warszawskiej; - wymienia postacie związane z odzyskaniem niepodległości przez Polskę;	- przedstawia postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu dotyczące Polski; - wyjaśnia pojęcie „Cudu nad Wisłą” i łączy z bieżącymi obchodami Święta Wojska Polskiego; - wymienia etapy walki o granice odradzającego się pańtwa;	-charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny polsko -bolszewickiej; -charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy z Niemcami, z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich i plebiscytów;	-analizuje proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej (od deklaracji Rady Regencyjnej z 7 października 1918 roku do małej konstytucji z 1919 roku); -charakteryzuje genezę powstania wielkopolskiego 1918–1919 oraz jego znaczenie dla odrodzenia się państwa polskiego i obrony jego niepodległości w 1920 roku;	- porównuje kształt terytorialny I i II Rzeczypospolitej; - analizuje różne koncepcje kształtu odradzającego się państwa.
II. Dzieje polityczne II Rzeczypospolitej.	- wymienia dokumenty będące podstawą ustroju II RP (konstytucja marcowa, konstytucja kwietniowa) - zna postacie życia politycznego II RP (Józef Piłsudski, Roman Dmowski, Wincety Witos, Ignacy Daszyński, Ignacy Paderewski, Gabriel Narutowicz, Stanisław Wojciechowski,	-charakteryzuje ustrój polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 roku (na podstawie tekstu źródłowego) -wyjaśnia przyczyny przewrotu majowego,	-zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski, Europy i świata w okresie międzywojennym;	- charakteryzuje przebieg oraz ocenia skutki ustrojowe przewrotu majowego (nowela sierpniowa, konstytucja kwietniowa z 1935 roku); - ocenia wpływ Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego oraz innych polityków na	-wyjaśnia, na czym polegało znaczenie istnienia II Rzeczypospolitej dla stabilności ładu międzynarodowego w Europie.

	Ignacy Mościcki)			powstanie i kształt II Rzeczypospolitej; porównuje ich wizje Polski;	
III. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej.	- wymienia skutki I wojny światowej dla gospodarki, wymienia główne problemy gospodarcze odradzającego się państwa łączonego z trzech zaborów;	-charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń, uwzględniając zaborowe „dziedzictwo”; -przedstawia dokonania pierwszych lat odbudowy (m.in. reformy Władysława Grabskiego i unifikacja państwa); -omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich;	-przedstawia strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej, wskazuje jego wielonarodowy, wielokulturowy i wieloreligijny charakter;	- ocenia dokonania pierwszych lat odbudowy (m.in. reformy Władysława Grabskiego i unifikacja państwa); -charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej z lat 30. (m.in. reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego, rozwój Gdyni, Centralny Okręg Przemysłowy).	-charakteryzuje strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej, uwzględniając jego wielonarodowy, wielokulturowy i wieloreligijny charakter;
IV. Kultura i nauka w okresie II Rzeczypospolitej		- wymienia twórców kultury i nauki II Rzeczypospolitej	-rozpoznaje osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki z okresu II Rzeczypospolitej oraz ich twórców;	-charakteryzuje zróżnicowanie kulturowe II Rzeczypospolitej.	
V. Świat na drodze do II wojny światowej.	-zna pojęcie paktu Ribbentrop-Mołotow i przedstawia jego postanowienia.	-przedstawia ideologiczne, polityczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej; -przedstawia postanowienia paktu	-wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec oraz Związku Sowieckiego na rozbijanie systemu wersalskiego;	-charakteryzuje politykę appeasementu i wskazuje jej skutki;	- dokonuje oceny polityki państw zachodnich wobec Hitlera w latach 30-tych;

		Ribbentrop-Mołotow;			
VI. Wojna obronna Polski w 1939 roku. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września)	-podaje przykłady bohaterstwa obrońców Polski , w tym: Westerplatte, Poczty Polskiej, Mokrej, Wizny, bitwy nad Bzurą, Warszawy, Kocka i zbrodni wojennych dokonanych przez agresorów, w tym w: Wieluniu, Bydgoszczy, Katowicach, Grodnie;	-charakteryzuje etapy wojny obronnej; -przedstawia podział ziem polskich między okupantów;	-charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej; -wskazuje przykłady współpracy między okupantami Polski; -wyjaśnia przyczyny przegrania przez Polskę wojny obronnej	-wyjaśnia cele wojenne hitlerowskich Niemiec i ZSRS; -wyjaśnia znaczenie powołania polskich władz państwowych i sił zbrojnych na uchodźstwie;	- ocenia postawę sojuszników wobec agresji Niemiec i ZSRR na Polskę w 1939r w kontekście sytuacji międzynarodowej.
VII. II wojna światowa i jej etapy	-wymienia państwa zaatakowane przez Niemcy i ZSRR w latach 1939-1941; - wymienia członków Wielkiej Trójki;	-charakteryzuje etapy agresji i aneksji obu totalitarnych mocarstw; - przedstawia ustalenia konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jałta, Poczdam).	-omawia współpracę hitlerowskich Niemiec i ZSRS w latach 1939–1941; -charakteryzuje politykę hitlerowskich Niemiec na terenach okupowanej Europy;	-sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne); -wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi; -opisuje uwarunkowania militarne i polityczne konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jałta, Poczdam).	- analizuje i ocenia politykę państw Wielkiej Trojki w czasie II wojny światowej;
VIII. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką.	- wskazuje na mapie podział ziem okupowanej Polski; -wymienia przykłady największych zbrodni niemieckich i sowieckich (m.in. Auschwitz, Palmiry,	-przedstawia prawno-ustrojowe regulacje okupacyjnych władz, dotyczące terytorium państwa polskiego i zamieszkującej tam ludności;	-przedstawia realia życia codziennego w okupowanej Polsce; -porównuje system sowieckich i niemieckich obozów pracy, obozów	- omawia kwestie deportacji i wysiedleń ludności oraz jej planowanego wyniszczenia; -wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu	-wyjaśnia i omawia sposoby upamiętnienia zbrodni obu okupantów oraz heroizm Polaków na przykładzie: a) Muzeum Powstania Warszawskiego,

	Piaśnica, Ponary, Katyń, Miednoje, Charków); -wymienia przykłady heroizmu Polaków, w tym: Witolda Pileckiego, Maksymiliana Marii Kolbego;	- charakteryzuje przykłady największych zbrodni niemieckich i sowieckich (m.in. Auschwitz, Palmiry, Piaśnica, Ponary, Katyń, Miednoje, Charków);	koncentracyjnych oraz obozów zagłady; -charakteryzuje postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów;	polsko-ukraińskiego, w tym ludobójstwa ludności polskiej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej;	b) Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, c) Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu.
IX. Niemiecka polityka eksterminacji.	- wymienia przykłady polityki eksterminacyjnej Niemiec na terenach okupowanej Polski;	-rozpoznaje główne miejsca eksterminacji Żydów polskich i europejskich oraz innych grup etnicznych i społecznych na terenie Polski i Europy Środkowo-Wschodniej (w tym: Auschwitz-Birkenau, Treblinka, Sobibór, Babi Jar).	-charakteryzuje etapy eksterminacji Żydów (dyskryminacja, stygmatyzacja, izolacja, zagłada); -charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego i społeczności międzynarodowej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem „sprawiedliwych”, na przykładzie Ireny Sendlerowej, Antoniny i Jana Żabińskich oraz rodziny Ulmów.	-przedstawia ideologiczne podstawy eksterminacji Żydów oraz innych grup etnicznych i społecznych, prowadzonej przez Niemcy hitlerowskie; -opisuje postawy ludności żydowskiej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem powstania w getcie warszawskim;	- porównuje postawę państw świata wobec polityki eksterminacyjnej prowadzonej przez państwa Osi;
X. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju.	-wymienia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej, w tym: bitwę o Narvik, bitwę o Anglię, bitwę pod Tobrukiem, bitwę o	-omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie; -charakteryzuje organizację i cele Polskiego Państwa	-przedstawia i omawia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej, w tym: bitwę o Narvik, bitwę o Anglię, bitwę pod	-ocenia znaczenie układu Sikorski-Majski dla obywateli polskich, znajdujących się pod okupacją sowiecką; -charakteryzuje	-analizuje politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej; -dokonuje oceny Powstania

	Monte Cassino, bitwę pod Falaise, bitwę o Arnhem, bitwę o Kołobrzeg, bitwę o Bredę; - wymienia przywódców rządu RP na uchodźstwie oraz Polskiego Państwa Podziemnego;	Podziemnego; - podaje okoliczności wybuchu i przebieg Powstania Warszawskiego; - zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski w okresie II wojny światowej z wydarzeniami w Europie i na świecie.	Tobrukiem, bitwę o Monte Cassino, bitwę pod Falaise, bitwę o Arnhem, bitwę o Kołobrzeg, bitwę o Bredę; -wskazuje różne formy oporu wobec okupantów; -charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, przebieg walk, następstwa powstania, postawę aliantów i Związku Sowieckiego);	polityczną i militarną działalność Armii Krajowej oraz Narodowych Sił Zbrojnych i Batalionów Chłopskich; -wyjaśnia uwarunkowania akcji „Burza”;	Warszawskiego w odniesieniu do sytuacji wewnętrznej i międzynarodowej Polski;